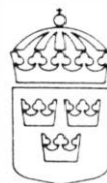

Motion till riksdagen

1988/89:Jo249

av Börje Nilsson m.fl. (s)
Jordbruket i Kristianstads län

Mot.
1988/89
Jo249-253

Kristianstads län med angränsande del av Blekinge län är ett jordbruksområde med stort inslag av skog. Det medför att industrin här är mycket beroende av vad jorden ger. Av tradition finns också en betydande träindustri.

Näringslivet kännetecknas av en långsam men jämn tillväxt, bl.a. övervägande inslag av små företag som medför mindre sårbarhet inför konjunkturväxlingar. Området har inte varit föremål för några sysselsättningsfrämjande ingrepp från staten. Inte heller har av sysselsättningsskäl någon statlig verksamhet lokaliserats hit. En del åtgärder från staten kan dock om det vill sig illa komma att hämma utvecklingen. Särskilt gäller detta i beroendet av förvaltning och jordbruk men också industri.

Förvaltning

Inom Kristianstads läns finns förband för armén och flyget. Givetvis kan det inte undvikas att motiverade rationaliseringssträvanden drabbar länet. Det bör dock påpekas att regementena och flottiljerna inte endast innebär direkt sysselsättning utan också medför sekundära effekter var ibland sannolikt kunskapspridning är viktigast. Bortfall av något förband måste därför följas upp med kompletterande åtgärder, som man måhända förmår av egen kraft.

Jordbruk

Överskottsproblemet inom jordbruket har lett till den sannolikt oundvikliga slutsatsen att all tillgänglig jordbruksmark inte längre kan brukas. Det är naturligt om man vid en sådan bedömning i första hand vill lägga ner den mest produktiva marken eftersom det lättare ger siffermässiga resultat. Enligt vår mening är ett sådant resonemang helt felaktigt. Det kan inte vara förnuftigt i någon ifrågasatt produktion att först lägga ner de produktivaste enheterna. Inte minst måste det påverka prisbild och konkurrensförmåga i förhållande till utlandet.

Renhet

Det är viktigt att kräva samma giftfrihet och renhet av importerade som av hemmaproducerade livsmedel. På sikt är det dessutom ofrånkomligt om man vill främja en sund utveckling. Det är emellertid ett oavvisligt krav att staten förser sig med kontrollorgan för att följa hur sådana krav efterlevs. Det räcker inte med stickprovskontroll. En fortlöpande kontroll under odlingssä-

songen eller för djur under uppväxttiden är helt nödvändig och utgör ett växande krav inför varje ny svensk bestämmelse om exempelvis förbud mot kemikalier, mot stråförkortning, mot bestrålning eller vad det nu gäller. Detta gäller inte bara frukt och grönsaker utan i samma mån spannmål, foder och kött.

Mot. 1988/89
Jo249

Miljö

Även för krav på miljöområdet bör likformighet eftersträvas i länder, varifrån livsmedel importeras. Skälet härför är att i en eller annan form når miljöföroreningar förr eller senare oss.

Bland åtgärder att förbättra miljöpåverkan från jordbruket bör betonas växtföljd med kvävefixerade grödor av typ lusern och urlakningsdämpande ridåer mot vattendrag av exempelvis björk och hybridasp.

Energiskog

Den förnämsta energiskogen för planering på övertalig åkermark är björk, i första hand vårtbjörk. Oberoende av om prisbilden vid skördetillfället är bra eller dålig för energiflis bör det alltid komma att finnas efterfrågan på björkfliis för pappersmasseindustrin. Något mer snabbväxande och därför mer ekonomisk är hybrid Aspen. Den kan dock inte bilda så vackra ridåer mot vattenspeglarna. Vi menar att plantering av björk på sämre överskottsjordar inte tillräckligt beaktats i den allmänna debatten.

Särskilda odlingar

För jordbruk som drabbas av dålig lönsamhet på grund av neddragningar bör olika former av kompletterande odlingar stimuleras. Hit hör odling av olika former av trädgårdsprodukter, exempelvis blomkål, lingon eller fläder samt kräftodling, hjortuppfödning och svampodling.

Det finns ett påtagligt konsumentintresse för renare eller i övrigt hälsosammare livsmedel. Inte minst prisbildningen i hälsokosthandel ger belägg härför. Genom rätt foder kan man t.ex. få ett fläsk med mer fleromättat fett eller kolesterolfattiga ägg. Även på detta område är det angeläget att utveckla ett system med pålitlig varudeklaration och heltäckande kontroll.

Det är viktigt att inte en önskvärd kvalitetsproduktion hålls tillbaka av en överdriven nit om priset.

Stärkelse

Av tradition är Kristiansstadsslätten och Sölvesborgsområdet stora potatisodlingsdistrikt. Jordens beskaffenhet har framtingat detta förhållande. När nu en statlig utredning synes utmynna i att potatis för spritframställning skall ersättas med spannmål synes orsaken vara att potatisspriten blir några öre dyrare per liter. Det förefaller helt orimligt att en stöttepelare för jordbruksnäringen inom detta område skulle raderas för en pris skillnad som dels är något oviss, dels verkligen inte kan slå igenom i konsumentpriset för en liter sprit. Potatis är också råvara för stärkelseindustrin. Det finns möjlighet att med andra potatissorter och med maskinell sortering med laser ta ut absolut

prima potatis ur fabrikspotatisen till stärkelsen. Ett sådant system, som man nu kan tvingas till, skulle helt slå ut den norrländska kvalitetspotatisen från Tornedalen och Västerbotten. Det torde inte vara önskvärt ur statens synvinkel.

Mot. 1988/89
Jo249

Betodling

I de östra länsdelarna och på Listerlandet spelar odling av sockerbeter för hantering vid Karpalunds sockerbruk en betydande roll. Även för balansen med djurhållningen och för miljön är betodling liksom odling av potatis av största betydelse.

Livsmedelsindustri

Självfallet kommer omställningen inom jordbruket att medföra äventyrliga förändringar av villkoren för den jordbruksberoende industrin som intar en så stor del av den industriella verksamheten i regionen.

Hemställen

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att nödvändiga strukturförändringar inom jordbruket i Kristianstads och Blekinge län bör genomföras med betryggande övergångstider och i övrigt under former som gynnar övergång till annan verksamhet i enlighet med vad i motionen anförts.

Stockholm den 24 januari 1989

Börje Nilsson (s)

Maja Bäckström (s)

Johnny Ahlqvist (s)

Ingegerd Wärnersson (s)